

Sociální práce (Bc., kombinovaná forma)

varianta A – správné odpovědi

Hodnocení přijímacích zkoušek je založeno na bodovém principu. Maximum bodů, které může uchazeč získat, je 120 bodů:

- Test základů společenských věd obsahuje 55 uzavřených testových otázek.
Max. dosažitelný počet bodů: 55
- Test orientace v předepsané oborové literatuře obsahuje 30 uzavřených a 15 otevřených otázek
Max. dosažitelný počet bodů: 65

Test základů společenských věd

Hladík, J. *Společenské vědy v kostce*. Havlíčkův Brod : Fragment, 1996. ISBN 80-7200-044-6

1. Psychologie je věda:
 - a. která se zabývá prožíváním, myšlením, chováním a jednáním člověka
 - b. která studuje vztahy mezi jednotlivými živočišnými druhy
 - c. zabývající se vývojem společenských systémů
(str. 6)
2. Vývojová psychologie patří mezi:
 - a. základní psychologické disciplíny
 - b. speciální psychologické disciplíny
 - c. aplikované psychologické vědy
(str. 5)
3. Lidská psychika:
 - a. objektivně prožívá realitu
 - b. odráží objektivní realitu, prožívání je však individuální
 - c. není schopna zachytit objektivní realitu
(str. 6)
4. Termínem „nevědomí“ označujeme:
 - a. aktuálně vybavované vzpomínky
 - b. aktuálně neuvědomované prožitky
 - c. předjímání budoucnosti
(str. 6)
5. Mezi úkoly psychologie nepatří:
 - a. působení na lidi
 - b. zvyšování kvality života
 - c. ovládání psychiky druhých
(str. 7)
6. První ústav pro experimentální psychologii založil roku 1879:

a. **Wilhelm Wundt**

b. J. B. Watson

c. I. P. Pavlov

(str. 7)

7. Zakladatelem psychoanalýzy byl:

a. **S. Freud**

b. C. G. Jung

c. A. Adler

(str. 8)

8. Humanistická psychologie klade největší důraz na:

a. pozorovatelné projevy lidské psychiky

b. práci se sny konkrétního jedince

c. **snahu jedince o vlastní seberealizaci**

(str. 8)

9. Proces socializace:

a. probíhá v primární rodině

b. **je postupná přeměna člověka z bytosti biologické ve společenskou**

c. je završen překonáním krize středního věku

(str. 9)

10. Strukturu osobnosti tvoří:

a. myšlení, emoce, pudy a instinkty

b. zájmy, názory, postoje a vlastnosti

c. **schopnosti, temperament, rysy a charakter**

(str. 10)

11. Mezi psychické procesy patří:

a. **vnímání, poznávání, paměť, emoce a vůle**

b. socializace, rozvoj osobnosti, afekty a prožívání

c. výchova, vzdělání, učení, řešení problému a zapamatování

(str. 11)

12. Fáze paměti jsou:

a. ukládání do paměti a znovuvybavování z paměti

b. **zapamatování - uchování - vybavení**

c. zapamatování - uchovávání - znovupoznání

(str. 12)

13. Afektem rozumíme:

a. trvalý emocionální stav

b. silný prožitek něčeho krásného

c. **silnou, bouřlivou, krátkodobou emoci**

(str. 14)

14. Inteligence je:

a. **schopnost jedince zvládat životní úkoly**

b. míra školní úspěšnosti

c. úroveň schopnosti jedince být samostatný
(str. 15)

15. Souhrn vlastností jedince, které se zakládají na jeho hodnotách a postojích, se nazývá:

- a. temperament
- b. osobnost
- c. **charakter**

(str. 17)

16. Sociologie je věda:

- a. **kteřá se zabývá lidskou společností a sociálními jevy**
- b. která studuje ovlivnění jedince lidskou společností
- c. zabývající se interakcí mezi jedinci

(str. 20)

17. Sociologie národů patří do:

- a. **speciální sociologie**
- b. obecné sociologie
- c. sociologických metod

(str. 20)

18. Za zakladatele sociologie je považován:

- a. Émile Durkheim
- b. **August Comte**
- c. Max Weber

(str. 19)

19. Sociální interakce je uskutečňována:

- a. vytvářením názorů o druhých lidech
- b. **prostřednictvím komunikace**
- c. vždy formou diskuse

(str. 22)

20. Společenské role jsou dány:

- a. společenskými normami
- b. kulturními normami
- c. **očekáváním společnosti a způsoby jednání jedince**

(str. 23)

21. Sociální stratifikace znamená:

- a. **diferenciací společnosti na společenské vrstvy**
- b. přechod z jedné společenské vrstvy do druhé
- c. nadřazenost jedné společenské vrstvy nad druhými

(str. 23)

22. Termínem „minorita“ v sociologii obecně chápeme:

- a. **početně malou okrajovou část společnosti**
- b. obyvatele okrajových částí velkých měst
- c. příslušníky střední vrstvy

(str. 24)

23. Rodinu chápeme jako:

- a. neformální skupinu
- b. primární skupinu
- c. sekundární skupinu

(str. 24)

24. Kultura jako sociologický termín je:

- a. tvořena uměleckými vrstvami společnosti
- b. kolektivním produktem lidí v sociální interakci
- c. dána množstvím výjimečných osobností

(str. 26)

25. Sociální normy:

- a. určují jaké dávky sociální pomoci musí stát vyplácet
- b. jsou vrozené determinanty lidského chování
- c. jsou pravidla regulující lidské chování v určité situaci

(str. 27)

26. Moc založenou na uznání autority vůdce označuje M. Weber termínem:

- a. moc charismatická
- b. moc tradiční
- c. moc legální

(str. 28)

27. Situaci, kdy jedinec řeší vlastní protikladné tendence, říkáme:

- a. vnější konflikt
- b. vnitřní konflikt
- c. vnějšně vnitřní konflikt

(str. 29)

28. Sociální deviace jsou:

- a. psychická onemocnění
- b. pouze negativní projevy příslušníků mladé generace
- c. odchylky a porušování společenských norem

(str. 31)

29. Demokracie je:

- a. vláda lidu
- b. neomezená vláda individua
- c. neomezená vláda určité společenské skupiny

(str. 28)

30. Termínem „subkultura“ označujeme:

- a. kulturní podřízenost menšin vůči většinám
- b. kulturu podrobených národů
- c. zvláštní normy menších skupin uvnitř většího společenství

(str. 26)

31. Který z představitelů řecké filosofie se jako první pokusil vyložit svět z jeho kvantitativní stránky a měl zato, že jediným cílem lidského života by mělo být studium matematiky a filosofie?

a. Anachimandros

b. Pythagoras

c. Herakleitos

(str. 50)

32. Který z představitelů řecké filosofie (filosofického směru sofistiky) vyslovil základní myšlenku, že „*Člověk je mírou všech věcí*“ ?

a. Protagoras

b. Platón

c. Aristoteles

(str. 53)

33. Který představitel řecké filosofie rozpracoval teorii idejí – jako specifický výklad světa?

a. Platón

b. Seneca

c. Aristoteles

(str. 54)

34. Který z řeckých myslitelů je autorem díla *Ústava*?

a. Aristoteles

b. Platón

c. Sokrates

(str. 54)

35. Do kolika období dělí historikové filosofie patristiku?

a. do 3 období (1. období: rozmezí 1. a 2. století, 2. období: rozmezí 3.a 4. století, 3. období: rozmezí 5. – 8.století)

b. do 2 období (1. období: 1. století, 2 období: 2. – 3. století)

c. do 4. období (1. období: rozmezí 2. a 3. století, 2. období: rozmezí 4. – 5. století, 3. období: rozmezí 5 – 8. století. 4. období: 8. – 10.století)

(str. 58)

36. Jak dělili Stoikové filosofii?

a. na logiku a etiku

b. na logiku, fyziku a etiku

c. na logiku, fyziku a matematiku

(str. 57)

37. Který z představitelů scholastiky zastával názor, že odpovědi na všechny otázky, které zajímají filosofii jsou obsaženy v bibli?

a. Tomáš Akvinský

b. Augustinus Aurelius

c. Klement Alexandrijský

(str. 59)

38. Kdo je autorem díla „*Nové Organon*“ (čili správný návod jak ovládat přírodu)?

a. René Descartes

- b. Francis Bacon
 - c. Thomas Hobbes
- (str. 61)

39. Který z filosofů (novověké filosofie) zastával myšlenku, že lidské vědomí při narození je čistá nepopsaná deska (tabula rasa)?

- a. John Locke
 - b. Gottfried Wilhelm Leibnitz
 - c. Francis Bacon
- (str. 63)

40. Který z myslitelů v rámci etiky vychází z tzv. kategorického imperativu „*Jednej tak, aby maxima tvé vůle mohla vždy zároveň platit jako princip všeobecného zákonodárství*“?

- a. Georg Wilhelm Friedrich Hegel
 - b. Ludwig Feuerbach
 - c. Immanuel Kant
- (str. 67)

41. Které jméno je spojováno se založením pozitivismu (jako „pozitivní filosofie“, která je orientována na to, co je dáno, co je „faktické“)?

- a. August Comte
 - b. Herbert Spenser
 - c. Bertrand Russell
- (str. 71)

42. Který z představitelů filosofie existence je autorem díla „Bytí a nicota“ (1943)?

- a. Albert Camus
 - b. Jean – Paul Sartre
 - c. S.A. Kierkegaard
- (str. 74)

43. Za stát považujeme:

- a. organizované společenství lidí, trvale žijících na určitém území
 - b. organizované společenství lidí, mluvící stejným jazykem
 - c. organizované společenství lidí stejného etnického původu
- (str. 33)

44. Občanem státu se člověk stává:

- a. dosažením věku plnoletosti
 - b. narozením
 - c. získáním dokladu totožnosti (např. občanský průkaz)
- (str. 33)

45. Za základní výrobní faktory považujeme:

- a. práci, kapitál a přírodní zdroje
 - b. práci a kapitál
 - c. práci a přírodní zdroje
- (str. 89)

46. Právní řád v České republice tvoří:

- a. ústava a ústavní zákony
 - b. ústava
 - c. **ústava, ústavní zákony, ostatní zákony a prováděcí předpisy k zákonům**
- (str. 34)

47. Moc zákonodárná je v České republice zastoupena:

- a. prezidentem republiky
 - b. **parlamentem**
 - c. senátem
- (str. 38)

48. Kapitál může mít podobu:

- a. věcnou (stroje a zařízení) a nehmotnou (technologie, pracovní postupy)
 - b. věcnou a peněžní
 - c. **věcnou, nehmotnou a peněžní**
- (str. 89)

49. Rozlišujeme tyto ekonomické/hospodářské sektory:

- a. primární a sekundární
 - b. **primární, sekundární a terciární**
 - c. nulový, primární, sekundární a terciární
- (str. 89)

50. Za nabídku považujeme:

- a. **množství zboží a služeb nabízených výrobcí při určité ceně na trhu**
 - b. množství zboží a služeb určených ke koupi
 - c. množství zboží a služeb nabízených výrobcí kupujícím
- (str. 90-91)

51. Inflace představuje:

- a. pokles cenové hladiny
 - b. **proces postupného znehodnocování měny způsobený ekonomickou nerovnováhou**
 - c. rovnovážný stav měny
- (str. 94)

52. Za *ekonomicky aktivního* považujeme člověka:

- a. **zaměstnaného a nezaměstnaného aktivně hledajícího práci**
 - b. zaměstnaného
 - c. nezaměstnaného aktivně hledajícího práci
- (str. 95)

53. *Federace* představuje :

- a. **pevný svazek států**
 - b. volný svazek států
 - c. jednotný stát
- (str.33)

54. *Moc soudní* je v České republice vykonávána :

- a. prezidentem republiky
 - b. vládou
 - c. **nezávislými soudy**
- (str.41)

55. *Cenný papír* chápeme jako :

- a. **listinu představující určitý nárok vlastníka vůči tomu, kdo tento cenný papír vystavil**
 - b. listinu s významnou hodnotou
 - c. vzácný papír
- (str.93)

Test orientace v přeepsané oborové literatuře

- KELLER, J. *Úvod do sociologie*. Praha: SLON, 2005.
- MATOUŠEK, O. a kol. *Základy sociální práce*. Praha: Portál, 2001.
- MATOUŠEK, O. *Sociální služby. Legislativa, ekonomika, plánování, hodnocení*. Praha: Portál, 2007.
- KOPŘIVA, K. *Lidský vztah jako součást profese*. Praha: Portál, 1999.
- ŘEZNIČEK, I. *Metody sociální práce*. Praha: Sociologické nakladatelství, 1994.

1. Proces generalizace trhu proběhl:

- a. **počátkem 19. století**
 - b. teprve v průběhu 20. století
 - c. dosud neproběhl
- (Keller, Úvod str. 15)

2. Proces socializace ve společenských vědách znamená:

- a. **předávání hodnot mezi generacemi**
 - b. způsob řešení otázky sociální
 - c. znárodnění soukromých firem
- (Keller, Úvod str. 27)

3. Legální panství znamená:

- a. že tato forma moci jako jediná není ilegální
 - b. **že moc spočívá na víře v platnost neosobních zákonů**
 - c. že výkon moci probíhá v rámci feudálního panství
- (Keller, Úvod str. 33)

4. O solidaritě organické a mechanické hovořil:

- a. A. Comte
 - b. **E. Durkheim**
 - c. V. Pareto
- (Keller, Úvod str. 13)

5. Riziková společnost vzniká:

- a. **teprve v moderní době**
 - b. existovala odjakživa
 - c. v posledních patnácti až dvaceti letech
- (Keller, Úvod str. 43)

6. Distance od role znamená, že:

- a. určitou roli odmítneme hrát
 - b. naznačujeme, že se s rolí neztotožňujeme**
 - c. tento termín se v sociologii neužívá
- (Keller, Úvod str. 74)

7. „Přemístění cílů“ znamená, že:

- a. lidé přestávají usilovat o své cíle
 - b. cílem jednání se stává něco nedosažitelného
 - c. nástroj jednání se mění v samoučel**
- (Keller, Úvod str. 94)

8. Podle Michela Croziera byrokracie není schopna:

- a. měnit své fungování na základně zpětné vazby o svých omylech**
 - b. spravovat ekonomicky vyspělou společnost
 - c. zajistit úředníkům dostatek prostředků k jejich činnosti
- (Keller, Úvod str. 95)

9. S tvrzením „Někteří lidé vydělávají na vzájemném soužití“ souhlasí:

- a. pouze interpretativní sociologie
 - b. konsenzuální sociologie
 - c. teorie konfliktu**
- (Keller, Úvod str. 94)

10. Erving Goffman přirovnává společnost:

- a. k divadlu**
 - b. k živému organismu
 - c. k velké firmě
- (Keller, Úvod str. 134)

11. Etnocentrismus je pojímán jako tendence „stavu“ sociálních pracovníků:

- a. přistupovat ke klientům z pozice hodnotových orientací a norem, které jsou vlastní skupině, potažmo společenské třídě, k níž většina sociálních pracovníků náleží**
 - b. podporovat klienty, aniž jsou kladeny normativní a hodnotové podmínky této spolupráce
 - c. podporovat klienty tak, aby se na pomoci sociálních pracovníků nestali závislí
- (Matoušek, Základy, str.191)

12. Eklektický přístup znamená:

- a. striktní využívání pouze jednoho modelu
 - b. využívání více teoretických modelů současně**
 - c. zapojování rodinných příslušníků do léčebného procesu
- (Matoušek, Základy, str.199)

13. Antiopresivní přístup se obecně zabývá:

- a. obecným popisem sociálních fenoménů, které mohou facilitovat léčení, řešení nebo zmírnění problémů
- b. analýzou klientovy minulosti a její rolí v klientově přítomnosti
- c. různými formami útlaku žen, příslušníků různých ras, tříd a etnik, náboženských skupin a dalších sociálních a kulturních skupin**

(Matoušek, Základy, str.287)

14. Sociální správou se rozumí:

- a. souhrn institucí (organizací), které realizují státní sociální politiku
- b. události v životě lidí, které jsou uznány jako sociální událost
- c. sociální služby nestátní

(Matoušek, Základy, str.177)

15. Za objekt sociální politiky považujeme:

- a. projekty, které jsou zaměřeny na ochranu před riziky
- b. riziko, které je společensky uznáno za závažné a vyžaduje společenskou ochranu
- c. ty, k nimž tato politika směřuje a kdo z ní mají prospěch; jsou jimi skupiny osob nebo jednotlivci uvnitř nebo vně sociálního systému

(Matoušek, Základy, str.160)

16. Princip subsidiarity znamená, že:

- a. stát zasahuje teprve tam, kde samosprávné orgány státu nemohou uspokojit sociální potřebu člověka
- b. stát se snaží o sjednocování pravidel sociální solidarity
- c. stát řídí proces, ve kterém dochází ke vzájemnému přibližování systémů

(Matoušek, Základy, str.170)

17. Občanská sdružení, nadace, obecně prospěšné společnosti sociální programy

- a. ze zákona nerealizují
- b. realizují za účelem zisku
- c. realizují, aniž sledují zisk jako primární cíl

(Matoušek, Základy, str.173)

18. Bálintovská skupina je:

- a. zvláštní metoda supervize v psychoterapii
- b. zážitková terapie
- c. technika zaměřená na hraní rolí

(Kopřiva, str.137)

19. Pro rozhovor s klientem jsou vhodné zejména otázky:

- a. sugestivní
- b. kontrolní
- c. otevřené

(Řezníček, str. 46)

20. Klíčem k úspěšné spolupráci je v sociální práci zejména:

- a. motivace klienta ke spolupráci
- b. angažovanost sociálního pracovníka
- c. intelektové schopnosti klienta

(Řezníček, str. 43)

21. Mezi komunikační dovednosti nepatří:

- a. otevřený projev vlastních pocitů
- b. povzbuzování zpětné vazby od klienta
- c. sociální diagnóza

(Řezníček, 45)

22. Anomie znamená:

- a. korektivní přístup
- b. rozklad nebo zhroucení společenských norem, vazeb, struktur
- c. ustálení společenských norem, vazeb, struktur

(Řezníček, 71)

23. Z výčtu témat vyberte jedno, které není řešeno provozním standardem

- a. zajištění kvality služeb
- b. místní a časová dostupnost služby
- c. stížnosti na kvalitu nebo způsob poskytování služeb

(Matoušek, Sociální služby, str. 128)

24. Vzájemnostní model sociálního státu je typický pro:

- a. Velkou Británii
- b. Francii
- c. Skandinávské země

(Matoušek, Sociální služby, str. 60)

25. Jednotlivé úkony péče o vlastní osobu a jejich konkrétní způsob hodnocení (pro posouzení stupně závislosti) jsou uvedeny v:

- a. Zákoně č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů
- b. Zákoně č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů
- c. Vyhláše č. 505/2006Sb., kterou se provádí některá ustanovení zákona o sociálních službách

(Matoušek, Sociální služby, str. 73)

26. Kontaktní centra (K-centra) jsou soc. službou v rámci, které se poskytuje klientům:

- a. podpora při volnočasových, vzdělávacích aktivitách (klienty jsou neorganizované děti a mládež)
- b. poradenství a výměnné programy (tj. výměna jehel a stříkaček), (klienty jsou lidé se závislostmi na drogách)
- c. poradenství a sociální rehabilitace, stravování osobám (klienty jsou osoby bez přístřeší)

(Matoušek, Sociální služby, str. 102)

27. Podpora samostatného bydlení je sociální služba, která spočívá na pomoci:

- a. osobám, které opouští ústavní výchovu a je zaměřena na zajištění chodu domácnosti a další aktivity, včetně zprostředkování kontaktu se společenským prostředím
- b. osobám, které opouští výkon trestu a je zaměřena na zajištění chodu domácnosti, podporu získání zaměstnání a zprostředkování kontaktu se společenským prostředím
- c. osobám se zdravotním postižením se zajištěním chodu domácnosti a další aktivity, včetně zprostředkování kontaktu se společenským prostředím

(Matoušek, Sociální služby, str. 97)

28. Je řešen institut sociálního bydlení (např. v rámci pomoci etnickým menšinám) v zákoně č. 108/2006Sb. o sociálních službách?

- a. ano
- b. ne

(Matoušek, Sociální služby, str. 93)

29. Která sociální služba nepatří mezi služby sociální prevence?

- a. služby následné péče
- b. sociální rehabilitace
- c. **tísňová péče**
- d. domy na půli cesty

(Matoušek, Sociální služby, str. 44)

30. V jakém případě poskytovatel sociální služby musí s uživatelem sociální služby uzavřít písemnou smlouvu o poskytnutí sociální služby?

- a. v případě poskytnutí jakékoli služby
- b. **v případě, že jde o poskytování služby sociální péče**
- c. v případě, že tuto povinnost určí zřizovatel zařízení, které sociální službu poskytuje

(Matoušek, Sociální služby, str. 45)

31. Vysvětlete pojem teror příležitostí a k čemu může vést.

(Kopřiva, str.102)

32. Charakterizujte angažovaného pracovníka.

(Kopřiva, str.17)

33. Charakterizujte tento paradox profesionálního pomáhání „*pochopení pro každého*“.

(Kopřiva, str.21)

34. Popište jednu z podstatných dimenzí vztahu mezi sociálním pracovníkem a klientem – moc (jak ovlivňuje pomáhání, institucionálně přidělená moc, moc vzniklá v rámci vztahu pomáhání).

(Kopřiva, str.40)

35. Definiujte termín neutralita v souvislosti s pomocí při mezilidských konfliktech.

(Kopřiva, str.126)

36. Vysvětlete pojem morálka.

(Matoušek, Základy, str.13)

37. Uveďte 5 teorií využívaných v sociální práci.

(Matoušek, Základy, str. 183-260)

38. Vysvětlete podstatu přístupu orientovaného na klienta.

(Matoušek, Základy, str.203)

39. Definiujte pojem sociální riziko.

(Matoušek, Základy, str.163)

40. Vysvětlete pojem sociální struktura.

(Matoušek, Základy, str.158)

41. Uveďte: Jaká je výše příspěvku na péči při středně těžké závislosti u osob mladších 18ti let:?

(Matoušek, Služby, str. 74)

42. Uveďte: Do kolika dnů musí příjemce příspěvku na péči ohlásit všechny změny ve skutečnostech, které mají vliv na nárok na příspěvek na péči, jeho výši nebo výplatu?

(Matoušek, Sociální služby, str. 75)

43. Do kolika okruhů se dělí standardy kvality sociálních služeb? Uveďte jejich názvy.

(Matoušek, Sociální služby, str. 127 – 128)

44. Kterému subjektu ukládá zákon č. 108/2006Sb., o sociálních službách ve znění pozdějších předpisů povinnost zpracovávat střednědobé plány rozvoje sociálních služeb?

(Matoušek, Sociální služby, str. 113)

45. Napište na jaké cílové skupiny je zaměřena sociální služba - sociálně terapeutické dílny. Co je účelem této služby? Jaké činnosti jsou v rámci ní realizovány?

(Matoušek, Sociální služby, str.98)